

Frågor inför diskussionen den 25 augusti 2018 mellan de politiska partierna och Naturskyddsföreningen i Lidingö

Ni företrädare för de politiska partierna i Lidingö hälsas varmt välkomna till den diskussion i miljöfrågor, som Naturskyddsföreningen arrangerar den 25 augusti kl. 13-15 i bibliotekets hörsal.

Nedan redovisar vi Naturskyddsföreningens syn i ett antal aktuella frågor. Vi har i huvudsak strukturerat frågorna i enlighet med Lidingö kommuns reviderade miljöprogram för åren 2016-2020.

Vid varje punkt som vi tar upp har vi också frågor till er politiker. Vi hoppas att ni tar er tid att före debatten gå igenom vårt material och att ni är beredda att vid debatten redovisa hur ni ställer er till våra förslag. Om ni har möjlighet att svara skriftligt så är ni välkomna att skicka svaren till elvy.lofvenberg@gmail.com. Vi kan sedan, efter debatten, sammanställa resultatet och sprida detta till våra medlemmar.

Vi börjar debatten med att varje parti får 3 minuter till ett inledande anförande. Isak Isaksson från Naturskyddsföreningen kommer att vara moderator och ställa frågor till er politiker. Utrymme kommer också att ges för frågor från publiken.

Än en gång hälsas ni varmt välkomna. Vi ser fram mot att höra er den 25 augusti.

Elvy Löfvenberg, ordförande i Naturskyddsföreningen i Lidingö

Källor

Frågorna från miljödebatten 2014

Naturskyddsföreningens enkät "Sveriges bästa naturvårdskommun 2018"

Våra remissvar på "större remisser" under de senaste åren - Miljöprogrammet, Grönplanen, Blåplanen och Planförslaget Högsåtra.

Miljö på ö - summering av Miljösamordnaren för år 2017 - det går bra nu

(<http://miljopao.blogspot.com/2018/05/miljodet-gar-bra-nu.html>) Lidingö stad Miljöbokslut 2016 (daterat 2017-03-22)

Miljöprogrammet

Lidingös första miljöprogram antogs i augusti 2011 och uppgraderades och reviderades 2015, bl.a. med ny vision och nya mål. "Lidingö skall vara en energismart, hållbar och miljöklok stad". Naturskyddsföreningen var i princip positiv till ansatsen med ett miljöprogram men vi ställde oss tvekande till delar av programmet. Bl.a. den uppdelning av programmet i "staden" (anläggningar, byggnader och individer som kommunkontoret har ansvar för) och "Lidingö som geografiskt område" där också vi andra omfattas. Man kan inte säga att vi som bor på Lidingö utsätts för några utmaningar i miljövänlig riktning utan programmet är i väldigt hög grad riktad mot stadens förvaltning.

Sveriges miljömål är ju inte enbart riktade mot förvaltningen i stat och kommuner, utan alla i Sverige förväntas tänka efter och agera. Vi tyckte också att några av de målvärden som anges är löst formulerade och att uppföljningen (indikatorerna) borde konkretiseras och möjliggöra jämförelser med andra kommuner och med den regionala, nationella och europeiska utvecklingen.

Miljösamordnaren skriver på bloggen Miljö på ö (se ovan) att det pågår mycket bra miljöarbete i staden. Hon nämner energieffektiviseringar och strategiska dokument för skolornas miljöarbete och tror att av miljöprogrammets 17 mål ser 12 ut att kunna nås.

Struktur (för Miljöprogrammet och frågorna nedan)

Allmänt om miljöprogrammet

Energismart stad

- Energi och klimat
- Resor

Hållbar grön ö

- Bebyggd miljö
- Natur och vatten

Miljökloka val

- Konsumtion och kretslopp
- Kunskap och delaktighet

Övriga frågor

- Kottlasjön
  - Lidingö i Sverige
-

VÅRA FRÅGOR

Allmänt om miljöprogrammet

Hur ser Ert parti på att Lidingöborna - de som bor inom stadens område - inte särskilt omfattas av miljöprogrammet? Programmet är till övergripande del fokuserat på Lidingö stads förvaltning. Är Ni nöjda med detta fokus eller anser Ni att programmet i högre grad också skulle kunna riktas mot dem, som bor på Lidingö? Ett exempel är målet för 2020 att "Lidingöbornas arbetsresor utgörs till 60 % av gång, cykel eller kollektivtrafik".

Är Ni nöjda med slutsatserna i stadens miljöbokslut - Det går bra nu?

<http://miljopao.blogspot.com/2018/05/miljodet-gar-bra-nu.html>

Naturskyddsföreningen har i sitt remissvar framfört att det vore önskvärt att jämförelser mellan olika kommuner, med regionen och med de nationella miljömålen skulle kunna göras genom ett antal gemensamma indikatorer (gärna måttatta per person). Hur ser Ert parti på den typen av jämförelser?

Hur ser Ni på ansvarsfrågan kring miljöprogrammet?

Naturskyddsföreningen har påpekat att ansvaret bör brytas ned på en mer detaljerad nivå. Borde det inte exempelvis vara skolan (rektorn) som ansvarar för att skolreseplanerna görs tillräckligt hållbara och inte utbildningsförvaltningen?

ENERGISMART STAD

Målbilden är att Lidingö stad år 2020 skall vara energismart bl.a. genom att energianvändningen i Lidingö stads lokaler har minskat, en solcellsanläggning har installerats på en av stadens lokaler och staden har informerat och inspirerat oss andra på Lidingö.

Energi och klimat

Vad är Ert partis inställning till denna utveckling? Borde exempelvis inte hela öns energianvändning minska med 40 % i stället för enbart stadens energianvändning?

Hur tycker Ert parti att Lidingö skall ställa om?

Räcker det med att staden inspirerar oss övriga eller kan Ni se andra former av påverkan eller stöd?

Kan Ni tänka Er kommunala bidrag för att installera solceller eller har Ni andra idéer kring hur Lidingös elproduktion skall stimuleras? (Vindkraft? Vågkraft? Spillvärmehantering?)

Kan Ni tänka Er att kräva att all nybyggnad på Lidingö (exempelvis den planerade moderniseringen och utbyggnaden av Högsätra) utförs energismart och med solceller på taken?

Resor

Lidingöborna skall uppmuntras att välja hållbara resor - i programmet föreslås bl.a. att "föreningslivet kan inspireras att öka andelen som åker hållbart till till exempel träningspass".

Hur vill Ni att framtidens trafik skall se ut på Lidingö? Har Ni några idéer om hur cykeltrafiken skall utvecklas eller om hur sjötrafiken skall uppmuntras? Kan Ni tänka Er att verka för bilfärjor mellan Lidingö och exempelvis Nacka? Laddstolpar? Hur skall Lidingöborna fås att minska sin biltrafik och öka sitt kollektiva resande? Kommer biltrafiken att minska om Österleden byggs ut?

Kan Ni tänka Er kommunalt stöd till bilpooler? Kan Ni tänka Er andra former av styrmedel?

Är det verkligen så att enbart koldioxidutsläppen från arbetspendling och tjänsteresor med motorfordon för *stadens* medarbetare skall minska med 20 %? Vad säger Ni om oss andra?

Hur ser Ni på att Lidingöbanan byggs ut?

HÅLLBAR GRÖN Ö

Målbilden är att år 2020 skall grönområdena, i en sammanhängande grönstruktur, bidra till artrikedom och stärka moståndskraften i ett ekosystem. Att bevara den biologiska mångfalden ses som en stor utmaning.

"De utomhusmiljöer som används av de kommunala verksamheterna är sunda, inspirerande och naturnära".

Bebyggd miljö

Ett viktigt arbete på vägen mot en hållbar ö är stadsplaneringen - något som läggs stor vikt i många städer och regioner men då kanske med ett större fokus på livsmiljön än på en trivsam livsstil. Stadens miljöprogram betraktas som riktlinjer och rekommendationer för aktiviteter där staden inte är byggherre.

Kan Ert parti tänka Er starkare krav på hållbart byggande än "riktlinjer och rekommendationer"?

Hur ställer sig Ert parti till en eventuell utbyggnad av Lidingös golfbana?

Våra livsmedelsbutiker är nästan samtliga belägna så, att handla kräver bilkörning och butikerna är också omgärdade av stora parkeringar. Kan Ni tänka Er en annan modell som gör att bilkörningen minskar?

Ett av målen är att antalet bullerstörda fastigheter har minskat med 50 %. Hur ställer sig Ert parti till fartgränser och mindre trafik som en väg mot lägre bullerstörningar? Och till regelbundna mätningar av både buller och förorenad mark?

Skulle Ni kunna tänka Er att verka för att en mätstation för luftkvalitet sätts upp där biltrafiken är som störst - någonstans i närheten av stadshuset?

Natur och vatten

Lidingö stad har tagit fram både en blåplan (för stadens vatten) och en grönplan (för stadens natur i övrigt). Naturskyddsföreningen är positiv till båda planerna och anser att de innehåller mycket bra information och åtgärdsförslag. Blåplanen finns här.

Hur ser Ert parti på att tillåta naturområden på Lidingö för fri utveckling och tydliga steg bort från den inriktning som funnits på Lidingö mot produktionsskogar?

Naturskyddsföreningen har tänkt tanken att det borde finnas ett Naturrum på Långängen där information om Lidingös natur kan spridas. Hur ser Ert parti på ett sådant förslag?

Enligt översiktsplanen ska Långängens naturreservat utökas med den södra delen av Elfviklandet. Hur ser Ert parti på den utvecklingen? Hur ser Ni på att skydda en större del av Lidingös grönområden och verka för en "grön kil" tvärs över ön?

Hur tänker ditt parti se till att den biologiska mångfalden som är knuten till historisk landskapsstruktur fortfarande har en möjlighet att finnas kvar? Det handlar om arter som vi tar som en självklarhet att de finns och som är en viktig orsak till att vi medborgare uppskattar Lidingös skogar och grönområden. Kommer ditt parti att se till att det finns resurser till att hitta strategier och arbetsmetoder som motverkar förlusten av biologisk mångfald?

Hur ser Ni på att arealen skyddad natur på Lidingö i stort sett varit oförändrad (373 ha) sedan 2009? Ett jämförelsetal är regeringens beslut om att 20 % av Sveriges land- och sötvattenareal skall skyddas. På Lidingö skulle det motsvara ca 620 ha skyddad natur (baserat på landytan).

I blåplanen framförs helt riktigt att "ur ett naturvärdesperspektiv är hela Kyrkviken känslig för störningar". Där är också båttrafiken tät. Hur ser Ni på ytterligare begränsningar av båttrafiken genom att göra leden smalare och ytterligare begränsa både båthastigheten och antalet båtar i viken?

En utbyggnad av Södra huvudleden utmed Kottlasjöns södra strand skulle både utgöra ett hot mot sjön som sådan och också strida mot intentionerna i Blåplanen. Hur ser Ert parti på att denna utbyggnad avskrivs för gott? Kan Ni tänka Er att utvidga Långängen-Elfviks naturreservat fram till Lidingöbanans spår?

Enligt blåplanen arbetar staden för att tillgängliggöra kommunal mark längs strandlinjen. Hur ser Ert parti på den frågan?

MILJÖKLOKA VAL

Också här känns målbilden något begränsad. Det är bara Lidingö stad och dess medarbetare som skall köpa miljökloka varor och återvinna. Vi andra skall nå de miljökloka valen genom kommunikation och inspiration.

Konsumtion och kretslopp

I miljöprogrammet satsar staden på att år 2020 vara en av de ledande i landet inom avfallsområdet. Naturskyddsföreningen tycker det är en bra målsättning men anser också att för att komma dit skulle staden kanske kunna använt EU:s mål att 2020 skall 50 % av det kommunala avfallet återvinnas. År 2012 genererade vi i Sverige 462 kg avfall per person och år medan vi på Lidingö genererade 514 kg. Har Ert parti några idéer för hur vi på Lidingö skall minska vår avfallsgenerering?

Anser Ni att det räcker att stadens verksamheter källsorterar eller vill Ni involvera oss andra på ett mer konkret sätt?

Lidingö stad arbetar med att fasa ut onödiga kemikalier, inledningsvis med särskilt fokus på förskolan. Kan Ert parti tänka sig andra miljökrav som skall beaktas i den kemikaliehandlingsplan som har påbörjats?

Kunskap och delaktighet

Lidingö stad skall ha "en så liten miljöpåverkan som möjligt" och ge oss andra förutsättningar för kloka miljöval". För att verkligen se att denna miljöpåverkan minskar bör man också skapa en bild av hur stor förvaltningens miljöpåverkan är för närvarande. Anser Ert parti att det är tillräckligt med att sprida kunskap om hur denna miljöpåverkan skall minska eller behövs mer konkreta styrmedel?

En av indikatorerna för kunskap och delaktighet är att man vill ta reda på om vi som bor på ön anser att stadens insatser för att vi skall kunna leva miljövänligt är bra. Tycker Ni att det räcker att vi är nöjda med stadens insatser eller kan Ni tänka Er att kräva mer av oss som bor på ön?

ÖVRIGA FRÅGOR

Kottlasjön

Kottlasjöns roll som både badsjö och grönområde blir allt viktigare för Lidingös invånare. Hur ser Ert parti på Kottlasjöns framtid? Kan Ni tänka Er att skydda området runt sjön mot exploatering och utbyggnad?

Lidingö i Sverige

Hur ser Ert parti på frågan om regionens tillväxt? Skall Lidingö ta en större del av denna tillväxt genom att bygga mer på ön?

Hur ser Ni på utbyggnaden av Lidingö centrum?

I Naturskyddsföreningens nationella ranking "Sveriges bästa naturvårdskommun" ligger Lidingö på plats nummer 24. Vi fick in svar från 207 av Sveriges 290 kommuner, däribland Lidingö. Det är inte direkt dåligt, men visst vore det väl roligt att hamna ännu högre upp på listan nästa gång? Huddinge ligger i topp. I Huddinge kommun finns mer än tio anställda som ansvarar för naturvård inklusive friluftsliv. Hur ser ert parti på en förstärkning av personalresurserna inom naturvård och friluftsliv.